

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ INFORMACJI I OŚWIATY DTWA A. P. NA WSCHODZIE

Dziś: Palm. Bogumika, Jutro: Symeona, M. p., Niedziela 18 kwietnia 1943. r. N. 218

KOMUNIKAT MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Londyn, 17 kwietnia. PAP podaje: Minister obrony narodowej, gen. dyw. Marian Kukiel, wydał następujący komunikat /podałemy go w streszczeniu/:

W dniu 17 marca 1940 r. oficjalny organ armii sowieckiej "Czerwona Gwiazda" podał, że w okresie walk dostać się do niewoli sowieckiej 171 tys. jeńców. Zorganizowane zostały trzy wielkie obozy w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie. W początkach 1941 r. zapowiedziano jeńcom, że obozy zostaną zlikwidowane i że powrócą oni do swych domów. Rozpoczęto robić spisy dla ustalenia, dokąd jeńcy zamierzają się udać. W Kozielsku znajdowało się 5 tys. jeńców, w tym 500 oficerów/, w Starobielsku 3,920, w Ostaszkowie m. in. 380 oficerów. Od kwietnia 1941 r. obozy rozpoczęto likwidować. Z Kozielska tylko około 800 jeńców przewieziono do Gрязowca. Gdy po zawarciu układu polsko-sowieckiego i ogłoszeniu amnestii rząd polski przystąpił do tworzenia armii na terenie Z. S. R. R. - oczekiwać należało, że w pierwszym rządzie znajdą się w niej oficerowie i żołnierze, powrócy z wymienionych obozów jeńców. W końcu sierpnia przybyła do armii grupa kilkuset oficerów z Gрязowca. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę jeńców, którzy znajdowali się w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie, stwierdzono, że brak około 8,300 oficerów. Zaniepokojeni tym stanem rzeczy ambasador Kot i generał Anders interweniowali szereg razy u przedstawicieli najwyższych władz sowieckich.

W dalszym ciągu komunikat przytacza chronologicznie szereg kolejnych interwencji rządu polskiego i ambasady u następcy komisarza spraw zagranicznych, Wyszyńskiego, komisarza spraw zagranicznych Mołotowa, premiera Stalina i ambasadora sowieckiego Bogomołowa. W odpowiedzi na interwencję Wyszyński oświadczył, że wszyscy jeńcy zostali zwolnieni. Podobnych odpowiedzi udzielił Stalin. Rząd polski zażądał spisów jeńców, sporządzanych przez władze sowieckie. Nie otrzymał ich. Gen. Sikorski interweniował o zwolnienie wszystkich jeńców wojennych i przedstawił 3,845 nazwisk. Stalin zapewnił w odpowiedzi, że amnestia miała charakter powszechny i objęła zarówno jeńców, jak i wszystkich innych więźniów. 18 marca 1942 r. rząd polski przedstawił dodatkowo nazwiska 800 oficerów. Wśród z oficerów, których nazwiska były przedstawione, nie został oddany. W marcu 1942 r. ambasador Bogomołow zakomunikował znowu w odpowiedzi na interwencję m. in. Raczyńskiego, że amnestia wykonana została w pełni. 19 maja 1942 r. m. in. Kot przesłał do rządu sowieckiego memorandum w tej sprawie. Nigdy ani rząd ani ambasada polska nie otrzymali odpowiedzi na pytanie, co się stało z oficerami polskimi z obozów jeńców w Kozielsku, Starobielsku i Ostaszkowie.

W zakończeniu komunikat ministra obrony narodowej podkreśla, że przywykliśmy do fałszów propagandy niemieckiej. Wobec jednak odnalezienia szeregu dokumentów i przedstawianych przez Niemców dokładnych danych istnieje konieczność zbadania sprawy na miejscu przez instytucję międzynarodową, jaką jest Międzynarodowy Czerwony Krzyż. Rząd polski podejmuje w tej instytucji kroki celem wysłania na miejsce, w którym zaginęła się mają, według twierdzeń propagandy niemieckiej, groby oficerów polskich - specjalnej komisji.

Z ostatniej chwili

AMERYKANIE BOMBARDOWALI BREMEN

Londyn, 18. IV. Po wielkich nalotach nocnych lotnictwa brytyjskiego na zakłady Skoda w Pilźnie, Mannheim i Ludwigshafen/patrz str. 2/ - bombowce amerykańskie zadały wczoraj za dnia nowy cios niemieckiemu przemysłowi wojennemu. Silne eskadry ciężkich bombowców dokonały skoncentrowanego nalotu na Bremen. Głównym przedmiotem bombardowania była fabryka samolotów Fokke-Wulf. W walkach powietrznych Amerykanie zestrzelili 50 samolotów niemieckich, do baz nie powróciło 13 bombowców amerykańskich.

ckich, do baz nie powróciło 13 bombowców amerykańskich.

Londyn, 18. IV. W ciągu ostatniej doby lotnictwo sprzymierzonych uszkodziło na Morzu Śródziemnym 2 kontrole torpedowce i 16 statków n-pla. Straty lotnictwa niemieckiego i włoskiego w basenie śródziemnomorskim wyniosły w ciągu ostatnich 24-ch godzin 23 maszyny. Sprzymierzeni stracili we wszystkich rozległych działaniach 8 aparatów.

Londyn, 18. IV. Z bombowców polskich, które brały udział w nalocie na Mannheim, wszystkie powróciły do baz.

NAJWIĘKSZY ATAK LOTNICZY NA PRZEMYSŁ NIEMIECKI

Londyn, 17. IV. Nocą dzisiejszej lotnictwo brytyjskie przeprowadziło największe w roku bieżącym działania, wymierzone przeciwko przemysłowi niemieckiemu. Około 600 samolotów dokonało trzech wypraw; przedmiotem jednego nalo-ty były zakłady Skoda w Pilźnie, inne eskadry bombardowały Mannheim i Ludwigshafen w Nadrenii.

Zakłady Skoda, zatrudniające 30 tys. robotników są po fabrykach Kruppa największym producentem niemieckiego przemysłu zbrojeniowego. Szczególnie ważne znaczenie dla armii niemieckiej posiadają produkowane tam płyty pancerne. Bombardowanie tych wielkich zakładów zbrojeniowych nastąpiło wkrótce po serii nalo-ty na zakłady Kruppa w Essen i po wielkim nalo-cie na zakłady Renault pod Paryżem. Samoloty brytyjskie przeleciały nad Pilznem i z powrotem przestrzeń blisko 2 tys. km. Z wyprawy nie powróciło do baz 37 aparatów.

W Mannheim i Ludwigshafen mieszczą się wielkie fabryki broni i przemysłu chemicznego. Miasta te stanowią też ważne węzły komunikacyjne na szlaku do Włoch. Z nalo-ty na ten rejon nie powróciło 18 maszyn.

VIII ARMIA PRZYGOTOWUJE UDERZENIE

Londyn, 17. IV. Ubiegła doba nie przyniosła ważniejszych zmian na froncie tuniżyjskim. Ciężar walk przerzucił się na odcinek północny, gdzie I armia wywiera silny nacisk na stanowiska niemieckie, znajdujące się na wzgórzach w rejonie na północ od Medjez El Bab. Mimo silnego oporu niemieckiego wojska brytyjskie zajęły ważne wzgórze, które otworzyło jedną z dwóch dróg, prowadzących do Tunisu. Dzisiejszy komunikat oficjalny podaje, że na północnym odcinku trwają gwałtowne potyczki lokalne, żywiołowe działania zanotowane również w rejonie środkowym, gdzie Francuzi nacierają na lewym skrzydle wojsk gen. Montgomery. Patrole VIII armii przeprowadzają działania rozpoznawcze na wschodnim odcinku linii obronnej Rombla, ciągnącej się z Enfidaville. Korespondenci wojenni donoszą, że gen. Montgomery szykuje się do nowego uderzenia.

Londyn, 17. IV. Rozległe działania lotnicze w basenie śródziemnomorskim objęły: nalo-ty "łatających fortec" na Palermo/trafiono celnie bombami 4 statki i elektrownię w porcie/, bombardowanie Catanii na Sycylii/uszko-dzono statek-cysterne, gazownię, stację kolejową i spowodowane wybuch w zbiornikach ropy/, nalo-ty na Messynę, Rossano/północniowe Włochy/ i Neapol. W pobliżu Tunisu samoloty z Malty storpedowały 2 statki zapatrujące n-pla. W Tunisie bombardowane szereg lotnisk i inne obiekty nieprzyjacielskie. Zestrze-

Londyn, 17. IV. Jak wynika z wstępnych raportów - oba nalo-ty nocne na ośrodki niemieckiego przemysłu zbrojeniowego były skoncentrowane i skuteczne. W wyprawie na Mannheim i Ludwigshafen brały udział eskadry polskie. W obu nalo-tych zrzucono około 1.500 ton bomb. Strata 55-u aparatów stanowi mniej, niż 10 % liczby samolotów, biorących udział w działaniach. D-two lotnictwa bombowego zgóry przygotowane jest na tego rodzaju straty, które są jednak niewspółmiernie małe w stosunku do skuteczności ciosów, zadawanych niemieckiej maszynie wojennej.

Londyn, 17. IV. Ciężkie bombardowanie fabryk zbrojeniowych w Pilźnie, Mannheim i Ludwigshafen poprzedzone było największymi nalo-ty dziennymi lotnictwa amerykańskiego i brytyjskiego, trwającymi wczoraj od rana do wieczora. Samoloty sprzymierzonych odbyły 5 raidów, bombardując m.in. bazy okrętów podwodnych w Lorient i Brest, Ostendę, Le Havre. Lotnisko w pobliżu Havru i Haarlem w Holandii. Nie powróciło 8 aparatów, zestrzelono 5 myśliwców niemieckich.

lono nad strefą frontu 7 samolotów niemieckich, do baz nie powróciły 5 aparaty sprzymierzonych.

WCZORAJSZE DEPESZE W SKRÓCIE

Londyn, 17. IV. W Rosji najcięższe walki trwają na Kubaniu, gdzie Niemcy otrzymali posiłki z Krymu. Natarcia niemieckie pozostają bez rezultatu. Zanotowano znaczne ożywienie działań lotniczych na całym froncie wschodnim. W ciągu ostatnich 2-ech dni zestrzelono 67 samolotów niemieckich, straty sowieckie wyniosły 30 maszyn. - Hitler wezwał niemieckich przedstawicieli dyplomatycznych na Bałkanach do Berchtesgaden. W naradzie mają wziąć udział również von Papen, ambasador w Turcji i von Mackensen, ambasador w Rzymie. - Gen. Wilson odbył wczoraj w Ankarze konferencje z naczą. wodzem armii tureckiej, szefem sztabu głównego, oraz wszystkimi generałami tureckimi, znajdującymi się w Ankarze. Wyjazd gen. Wilsona z Turcji spodziewany jest w poniedziałek. - Dotychczasowe straty japońskie na N.Gwinneu wyniosły 38 tys. żołnierzy, prze-ważnie zabitych. Australijczycy i Amerykanie stracili w zabitych, rannych i wziętych do niewoli 10.500 ludzi.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY NA 18. IV.

Temper. w dn. 17. IV. godz. 13: +26°C. Temper. w dn. 18. IV. godz. 8: +14°C. ciśn.: 753 mm. wilg.: 57%. Przew. pogod.: pogodnie ze wzrostem zachmurz. w godz. południow. prawdopodobieństwo lek. des.